

Toelatingsbeleid in de overgang PO-VO

voor de PO- en VO-scholen in de provincie Groningen

Inhoudsopgave

Toelatingsbeleid in de overgang PO-VO	1
0. Vooraf	1
1. Algemene inleiding & uitgangspunten.....	2
2. De toelatingsprocedure in stappen	3
3. Wat zit er in het overstapdossier van PO naar VO?	6
4. Procedure in geval van bijzonderheden	7
5. Aanvullende toelatingsvoorwaarden	7
6. Procedure niet samenwerkende ouder.....	8
7. Procedure m.b.t. loten.....	8
8. Bijlage begrippenlijst.....	10

0. Vooraf

Sinds vorig schooljaar hebben we te maken met nieuwe maatregelen vanuit de rijksoverheid in de overstap PO-VO. Deze maatregelen worden landelijk geëvalueerd, waarbij de resultaten pas in het najaar worden verwacht. Vanuit OCW is wel helder geworden dat zij voor de aanmelding schooljaar 2025-2026 geen majeure wijzigingen zullen doorvoeren. Wel is er meer ruimte voor de afname van de doorstroomtoets. Het nieuwe tijdspad voor schooljaar 2024-2025 ten behoeve van de aanmelding schooljaar 2025-2026 ziet er als volgt uit:

- Leerlingen ontvangen tussen 10 en 31 januari hun voorlopige schooladvies.
- Leerlingen maken in de periode van 27 januari t/m 16 februari de doorstroomtoets.
- Uiterlijk 15 maart ontvangen de scholen de uitslag van de doorstroomtoets.
- Leerlingen en ouders ontvangen uiterlijk 24 maart van hun school het definitieve schooladvies.
- Tussen 25 maart en 31 maart melden alle leerlingen zich tegelijk, met hun definitieve advies, aan op de VO-school. Alle leerlingen die uiterlijk 31 maart bij het VO zijn aangemeld, worden door het VO beschouwd als zijnde gelijktijdig aangemeld.
- Uiterlijk op 12 mei: besluit over toelating voortgezet onderwijs.
- Voor het praktijkonderwijs geldt dat leerlingen die voldoen aan de PrO-criteria (waarbij IQ<75), geen doorstroomtoets hoeven te maken. Voor deze groep leerlingen is eerdere aanmelding mogelijk, zodat we PrO-scholen ruimte bieden om hun onderzoeksplicht waar te maken. Gezien de noodzaak van een TLV-aanvraag voor PrO (net als VSO), willen we het PrO - net als het VSO - niet onder de landelijke termijnen laten vallen. Meer info over het advies en de aanmelding 'overstap PO naar praktijkonderwijs': https://youtu.be/lAl_VFqLPel

Maatregelen die ook komend jaar van kracht zijn:

- PO-scholen hebben in hun schoolgids beschreven hoe het schooladvies tot stand komt. Zij moeten ouders en leerlingen hierover actief informeren.
- Heroverweging na een hogere score op de doorstroomtoets leidt in principe tot een hoger schooladvies. Alleen als het in het belang van de leerling is, kan de school besluiten het advies niet te wijzigen (art. 45d lid 2 WPO).
- Scholen dienen zich in de periode van 1 oktober t/m 15 november in te schrijven voor een doorstroomtoets, waarbij er gekozen kan worden uit de volgende doorstroomtoetsen:
 - AMN: [AMN-doorstroomtoets](#);
 - Diataal: [Dia-toets](#);
 - Bureau ICE: [IEP-doorstroomtoets](#);
 - Cito B.V.: [Leerling in beeld doorstroomtoets](#);

- A-VISION: [Route 8-doorstroomtoets](#);
- Rijksoverheid: [DOE-toets](#).
- Het College voor Toetsen en Examens (CvTE) bewaakt de kwaliteit van alle toetsen.

Bijlagen bij het toelatingsbeleid:

- Transitiekalender schooljaar 2024-2025
- Ouderversie toelatingsbeleid t.b.v. aanmelding schooljaar 2025-2026
- Routekaart overstap PO-VO t.b.v. aanmelding 2025-2026 (infographic)
- Overdrachtsformulier PO-VO extra ondersteuning (via OSO)
- 10-14 stappenplan risicovolle overstap PO-VO

1. Algemene inleiding & uitgangspunten

De besturen van de scholen voor PO en VO vinden het een gezamenlijke verantwoordelijkheid dat, in samenwerking met de ouder¹, voor elke leerling een passende plaats bij de start in het eerste schooljaar VO wordt gerealiseerd.

Deze notitie heeft als doel bij te dragen aan de onderlinge afstemming van het beleid en de procedures tussen PO en VO en tussen VO-scholen onderling. Het bovenliggende doel is het verhogen van de kans dat de leerling succesvol, bij voorkeur zonder onderbrekingen, de opleiding afrondt waarin de leerling in het VO is geplaatst.

In deze notitie wordt voor de professionals in de scholen voor Primair Onderwijs (PO en S(B)O) en Voortgezet Onderwijs (VO) het beleid en de procedures beschreven voor het advies van het PO en de aanmelding, toelating en plaatsing van leerlingen in het regulier VO bij de overgang van de leerling van PO naar VO.

Het beleid en de procedures gelden voor de toelating en plaatsing op de VO-scholen in de provincie Groningen². De procedure m.b.t. loten (paragraaf 7) geldt voor VO-scholen die meer aanmeldingen ontvangen dan dat er beschikbare plaatsen zijn. Dit zijn in de meeste gevallen VO-scholen in de regio Stad, maar soms ook in de Ommelanden. De wettelijke bezwaarprocedures bij aanmelding, toelating en plaatsing zijn van toepassing op de beschreven regelingen. De onderstreepte begrippen in de notitie worden in de opgenomen begrippenlijst nader verklaard.

De afspraken in deze notitie hebben betrekking op de aanmelding van de leerlingen voor het schooljaar 2025-2026. De notitie is tot stand gekomen na evaluatie met de werkgroep PO-VO in de provincie Groningen, de tijdelijke werkgroep 'lotingsprocedure VO' (frequent lotende scholen in de gemeente Groningen, specifiek over par. 7) en de werkgroep 'aanmeldportaal'. Ook de Rijksoverheid heeft een landelijke evaluatie aangekondigd. Eventuele beleidswijzigingen zullen pas ingaan in schooljaar 2025-2026 ten behoeve van de aanmelding 2026-2027. De afspraken worden daarom voor de zomer van 2025, zoals elk jaar, geëvalueerd en zo nodig aangepast.

Uitgangspunten

De gezamenlijke besturen PO-VO hanteren de volgende uitgangspunten:

- de scholen werken vanuit een integraal beleid van de samenwerkingsverbanden PO en VO en verbetering van het proces van de overgang PO-VO;
- aanmeldingen in relatie tot de zorgplicht: alle aanmeldingen bij het VO zijn goed en op tijd in beeld;
- gedragsdeskundigen PO en VO monitoren en koppelen terug m.b.t. de kwaliteit van het advies en de intake;
- PO, ouders en VO werken samen toe naar een zo goed mogelijk passend advies t.b.v. plaatsing (hiertoe wordt het toelatingsbeleid in begrijpelijke termen vertaald in een aparte ouderversie);
- inzet op verdere professionalisering van het advies voor leerlingen, bij voorkeur wordt het (voorlopig) advies al besproken met ouders vanaf groep 6;
- leerlingen met (mogelijke) ondersteuning in het VO zijn tijdig in beeld;
- overdracht van leerlinggegevens vindt geautomatiseerd plaats d.m.v. Overstap Service Onderwijs (OSO);

¹ Daar waar staat ouder wordt in voorkomend geval ook ouders, voogd of verzorger(s) bedoeld.

² Inclusief de gemeente Noordenveld.

- bij het verwerken van persoonsgegevens beschermen en borgen we de privacy van leerlingen (AVG).

2. De toelatingsprocedure in stappen

De maatregelen, procedures en het tijdpad staan in de jaarlijks geactualiseerde transitiekalender PO-VO, die als bijlage is toegevoegd.

1. Tussen 1 oktober en 15 november melden de PO-scholen zich aan voor één van de beschikbare doorstroomtoetsen.
2. Het bestuur van elke VO-school stelt jaarlijks voor 15 november het toelatingsbeleid vast en plaatst het uiterlijk op die datum op de website van de school. Voor de scholen in de gemeente Groningen geldt dat zij dienen te vermelden wat de maximum capaciteit is en hoe er in voorkomend geval wordt omgegaan met loten. Voor meer informatie over de lotingsprocedure verwijzen we naar paragraaf 7.
3. Leerlingen ontvangen tussen 10 en 31 januari hun voorlopige schooladvies. PO-scholen hebben in hun schoolgids beschreven hoe het schooladvies tot stand komt. Zij moeten ouders en leerlingen hierover actief informeren.
4. PO-leerlingen maken in de eerste twee weken van februari de doorstroomtoets (voorheen eindtoets). Uiterlijk 15 maart ontvangen de scholen de uitslag van de doorstroomtoets.
5. Leerlingen en ouders ontvangen uiterlijk 24 maart van hun school het definitieve schooladvies.
6. De PO-scholen stellen vanaf 15 maart, zodra de uitslagen van de doorstroomtoets binnen zijn, de schooladviezen vast en nemen deze op in het leerlingenadministratiesysteem (LAS). Hierna heeft het PO twee weken de tijd om de adviezen uit te wisselen met het ROD (Register Onderwijsdeelnemers).
7. De aanmeldweek start 25 maart, de uiterlijke datum voor aanmelding is 31 maart. VO-scholen hanteren geen volgorde van binnenkomst van de aanmeldingen tot en met 31 maart.
8. De ouder meldt in de week van 25 t/m 31 maart de leerling aan (via digitaal aanmeldportaal of aanmeldingsformulier) bij een VO-school naar keuze³. Bij de aanmelding geeft de ouder één of meer voorkeuren aan voor toelating en plaatsing op een VO-school. Het aangeven van meer keuzes is geen verplichting, maar wordt sterk aangeraden. Het PO checkt actief of leerling door ouders is aangemeld, anders kan het dossier niet in OSO voor de school van 1ste voorkeur klaargezet worden.
NB: voor het voedingsgebied van SWV Groningen Ommelanden geldt dat er voor leerlingen die voorheen bij het VSO cluster 4 werden aangemeld, er bij reguliere - thuisnabije - scholen een zienswijze opgehaald wordt. Hierbij vormen de stappen van de Route 10-14 en de Handreiking PO, S(B)O naar cluster 4 het uitgangspunt en worden leerlingen vroegtijdig met het VO besproken.
9. Indien een leerling, i.v.m. verhuizing vanuit een andere regio, is aangewezen op een VO-school in onze regio en daardoor na 31 maart of in het lopende schooljaar wordt aangemeld bij een school, dan stelt het bevoegd gezag een plaats beschikbaar mits de leerling aan de (aanvullende) toelatingsvoorwaarden voldoet (zie ook paragraaf 5).
10. Het advies over de onderwijssoort, gegeven door de PO-school⁴ met onderbouwing van de Plaatsingswijzer, is bij een enkelvoudig advies bindend voor toelating op een VO-school en onderwijssoort. De Plaatsingswijzer wordt gebruikt als hulpmiddel. De integrale onderbouwing van het

³ In de gemeente Groningen wordt gewerkt met een aanmeldportaal, waarin ouders wordt gevraagd meerdere voorkeuren voor een VO-school op te geven. Ouders kunnen hierbij aanmelden bij een school naar keuze, waarbij aan de achterkant wordt gematcht of er niet twee keer een eerste keuze wordt opgegeven. Op moment van schrijven wordt onderzocht of het mogelijk is om ouders/verzorgers de beleving te geven van één centrale plek om aan te melden, voor zowel 1e, 2e, 3e, enz. keuze. Verder wordt onderzocht of – en zo ja hoe – de aanmeldgegevens bij uitloting of afwijzing doorgezet kunnen worden naar 2e (3e, etc.) keus scholen. Op moment van schrijven lijkt het er niet op dat deze opdrachten dit lopende jaar al gerealiseerd kunnen worden. Indien er nog wel aanvullende informatie beschikbaar komt, zullen de scholen daarover geïnformeerd worden.

⁴ Onderzoek laat zien dat het schooladvies een betere voorspeller is van schoolsucces in het VO dan de resultaten op (cognitieve) toetsen.

advies wordt in de Plaatsingswijzer zelf beschreven, onder het kopje 'onderbouwing'.

Als het in het belang van de leerling is, kan een dubbel advies gegeven worden (bijv. havo/vwo). Bij een dubbel advies heeft de VO-school de ruimte om te bepalen op welk niveau de leerling geplaatst wordt. De Plaatsingswijzer⁵ wordt als bijlage toegevoegd binnen de Overstap Service Onderwijs. Indien het schooladvies afwijkt van het beeld dat voortkomt uit de Plaatsingswijzer, is het belangrijk om een nadere onderbouwing te geven. Aandachtspunten voor deze onderbouwing zijn:

- waarom een bepaald advies gegeven wordt;
- op basis van didactische gegevens;
- gedrag/leerhouding (kort);
- eventueel cognitief beeld (indien bekend);
- er dient daarbij een koppeling te worden gemaakt met het type profiel van de Plaatsingswijzer: bijv. bij een bespreekprofiel dient er een wat uitgebreidere onderbouwing geschreven te worden.

11. De doorstroomtoets⁶ in februari is een controletoets *nadat* het voorlopige schooladvies door de PO-school is afgegeven tussen 10 en 31 januari. Is er sprake van een discrepantie van één schoolniveau tussen het eerdere advies van de PO-school en de normen horend bij de doorstroomtoets, dan moet het PO verplicht heroverwegen⁷. Heroverwegen hoeft niet als de doorstroomtoets het advies 'Praktijkonderwijs/VMBO basis' aangeeft. Het PO neemt hierin het initiatief, waarbij ook ouders en het VO direct worden betrokken. Overigens wordt het schooladvies alleen heroverwogen en - indien nodig aangepast - als de leerling de toets beter maakt dan verwacht, niet als de leerling de toets slechter maakt dan verwacht. In dat laatste geval blijft het eerder afgegeven schooladvies leidend.⁸ Heroverweging na een hogere score op de doorstroomtoets leidt in principe tot een hoger schooladvies. Alleen als het in het belang van de leerling is, kan de school besluiten het advies niet te wijzigen. Dit dient de school goed te onderbouwen (zie de bulletpoints bij stap 10).

Een voorbeeld:

- *Leerling krijgt voorlopig schooladvies VMBO KB*
- *Toetsadvies is VMBO TL/Havo*
- *Na bijstelling -> VMBO TL/Havo (of Havo)*
- *School moet motiveren wanneer VMBO KB behouden blijft*
- *School moet motiveren wanneer schooladvies VMBO KB/VMBO TL wordt*
- *School moet motiveren wanneer schooladvies VMBO TL wordt*

12. PO-scholen zetten uiterlijk 1 april de definitieve schooladviezen van alle leerlingen via OSO⁹ klaar voor de VO-scholen van 1ste voorkeur.
13. De toelatingscommissie van een VO-school neemt binnen 6 (+ 4) weken een toelatings- en plaatsingsbesluit op grond van een door een PO-school *volledig en juist* ingevuld overdrachtdossier, met daarin opgenomen het integraal onderbouwde plaatsingsadvies (o.a. met behulp van de Plaatsingswijzer).

⁵ Van de Plaatsingswijzer wordt ook het niveau eronder en erboven meegestuurd.

⁶ In de ontheffingsgronden is vastgelegd dat leerlingen met een IQ lager dan 75 (gemeten met een recente IQ-test die voldoet aan de criteria van Cotan) de toets niet hoeven te maken. Als de IQ-test ouder is dan twee jaar, dan dienen gegevens uit het LVS te bevestigen dat de ontwikkeling van de leerling niet verder is dan niveau eind groep 5. Het afnemen van de doorstroomtoets is ook verplicht voor leerlingen in het speciaal onderwijs (so) en speciaal basisonderwijs (sbo). De verplichting betekent dat er voor de leerlingen die vanuit het s(b)o instromen in het vo of de diplomagerichte stroom in het vso, een tweede onafhankelijk gegeven beschikbaar is naast het schooladvies. De ontheffing geldt ook voor leerlingen die een ontwikkelingsperspectief hebben met als verwachte uitstroombestemming vso-arbeidsmarkt of vso-dagbesteding en leerlingen die korter dan vier jaar in Nederland zijn en de Nederlandse taal nog niet voldoende beheersen.

⁷ De doorstroomtoetsen kennen de adviescategorie 'Praktijkonderwijs/VMBO Basis' als 'laagste' advies. Om die reden geldt de verplichte heroverweging in dit geval niet.

⁸ Leerlingen die geplaatst zijn o.b.v. een hogere score op de doorstroomtoets, zullen in geval van afstroom niet meetellen voor het onderbouwrendement (Inspectie). Ook in het nieuwe stelsel worden voor leerlingen twee adviezen in het register vastgelegd. Als de scholen zich aan de wettelijke termijnen houden, dat is het definitieve advies wél al afgegeven en in het ROD geregistreerd op het moment dat de leerlingen zich gaan aanmelden voor het VO.

⁹ In de praktijk doen de VO-scholen de uitnodiging aan de PO-scholen om het leerlingdossier in OSO klaar te zetten. De VO administratiesystemen beschikken over een functionaliteit waarmee dit proces digitaal in gang wordt gezet op basis van de instellingscode van de PO-school.

14. De scholen maken gebruik van de Overstapservice Onderwijs (OSO)¹⁰, waarmee de PO-school NAW- en leer- & begeleidingsgegevens van leerlingen via een beveiligde verbinding digitaal overdraagt aan de betreffende VO-school. De PO-school bespreekt het volledige overdrachtdossier met ouders.
15. Als de ouders inzage hebben gehad in het dossier en de kans hebben gehad om eventueel opmerkingen te maken, kan de PO-school het dossier klaar zetten voor de nieuwe school. Zodra een leerling als 1ste keuze is aangemeld, kan de nieuwe school het overstapdossier opvragen bij de huidige school. Alle scholen in de provincie Groningen gebruiken OSO¹¹ voor de overdracht van gegevens.
16. De PO en VO-scholen zetten onderling maximaal in op warme overdracht van leerlingen, in elk geval voor alle leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte wordt ook het 'Overdrachtsformulier PO-VO extra ondersteuning' (het A4-tje in OSO) als bijlage meegestuurd (zie ook paragraaf 3, punt 2e).
17. Aanvullend onderzoek naar het niveau van de leerling na het gegeven advies is niet toegestaan. VO-scholen mogen geen toelatingsexamen of psychologisch onderzoek eisen voor toelating (ook IQ-testen¹² kunnen niet worden gebruikt als tweede gegeven). De VO-school kan een intelligentietest alleen afnemen *nadat* het besluit tot toelating en plaatsing is genomen.¹³ Het niveau van de leerling blijkt uit het schooladvies. Onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling is wel toegestaan. Die bevoegdheid is met de invoering van de Wet Passend Onderwijs opgenomen in artikel 8.9 WVO 2020.
18. Het besluit tot toelating vindt op de VO-scholen plaats binnen zes weken¹⁴ vanaf 1 april met als voorwaarde dat:
- het volledig en naar waarheid ingevulde aanmeldingsformulier is ontvangen;
 - het volledige en juist ingevulde dossier uiterlijk 1 april door de school van 1ste voorkeur is ontvangen via OSO.
- Binnen de periode van zes weken¹⁵ valt:
- het opvragen van eventueel aanvullende informatie bij het PO om de extra ondersteuningsbehoefte in kaart te brengen;
 - een intakegesprek met ouder en leerling bij de toelating en plaatsing met een indicatie voor extra ondersteuning in het VO of een TLV PrO. Advies is deze aanmeldingen ruim op tijd - voor de uiterste datum van 31 maart - te laten plaatsvinden opdat eventueel aanvullend onderzoek en de noodzakelijke gesprekken tijdig kunnen plaatsvinden.
19. De ouder ontvangt van de VO-school schriftelijk (digitaal) het toelatings- en plaatsingsbesluit.

¹⁰ OSO werkt van 1 augustus t/m 31 juli van het volgende jaar. Daarna komt er een nieuwe versie en die is ook weer bruikbaar t/m 31 juli. Hier moet in de overgang rekening mee gehouden worden. Een dossier klaargezet voor 1 augustus kan na 1 augustus dus niet binnengehaald worden.

¹¹ Op de websites van de verschillende leerlingadministratiesystemen (LAS) zijn instructies beschikbaar voor het opvragen of klaarzetten van OSO-dossiers.

¹² Voor het Praktijkonderwijs gelden landelijke criteria, waarbij een IQ-gegeven verplicht is. Zie hiervoor de 'Regeling screenings- en testinstrumenten lwoo en pro' die elk schooljaar opnieuw wordt vastgesteld.

¹³ In de volgende situaties mag de VO-school in het kader van de toelating wél zelf toetsen:

- Er is voor de leerling geen schooladvies opgesteld en/of de leerling heeft geen doorstroomtoets gemaakt, bijvoorbeeld omdat hij van een particuliere school of uit het buitenland komt.
- Scholen met een bijzonder profiel (dat specifieke kennis en vaardigheden vereist) mogen, voorafgaand aan de toelating, de profielspecifieke kennis en vaardigheden van leerlingen toetsen. Zo mogen bijvoorbeeld tweetalige scholen of Topsport Talentscholen resp. de Engelse taalvaardigheid of de sportprestaties van leerlingen toetsen. De school mag niet toetsen of de leerling geschikt is voor een bepaald onderwijsniveau (dat staat al in het schooladvies), maar alleen of de leerling de vaardigheden beheerst die zijn gerelateerd aan het profiel.

¹⁴ De school kan de termijn van 6 weken éénmalig met 4 weken verlengen (totaal 10 weken), bijv. als de onderzoeksplicht nog niet volledig is afgerond.

¹⁵ Vanuit het Ministerie van OCW is aangegeven dat de periode van 6 weken incl. vakantie is.

3. Wat zit er in het overstapdossier¹⁶ van PO naar VO?

Uiterlijk 1 april en zo mogelijk eerder wordt via OSO aan de 1ste school van voorkeur overgedragen:

1. De NAW gegevens¹⁷.
2. Het overdrachtdossier vanuit het eigen leerlingadministratiesysteem (LAS) met daarin
 - a. het advies¹⁸ (PrO - BB - KB - GL/TL/MAVO - HAVO - VWO); voor het advies PrO worden de landelijke criteria gebruikt. Het advies wordt integraal onderbouwd in de Plaatsingswijzer zelf, onder het kopje 'onderbouwing';
 - b. een lijst m.b.t. de sociaal-emotionele ontwikkeling vanuit het schooleigen lvs;
 - c. bij voorkeur: de leerrendementen;
 - d. indien nodig: advies over ondersteuning in het VO en op welk gebied¹⁹;
 - e. indien nodig: een beschrijving van de ondersteuningsbehoefte middels een bijlage in OSO (het overdrachtsformulier PO-VO extra ondersteuningsbehoefte, dit is een separate bijlage bijgevoegd als onderdeel van het toelatingsbeleid).
3. De Plaatsingswijzer²⁰ als bijlage via OSO. In de Plaatsingswijzer worden de vaardigheidsscores ingevoerd, samen met de gehanteerde toetsen. Voor het vaststellen van de leerrendementen worden de signaleringslijsten van de Plaatsingswijzer gebruikt.
4. Bij een PrO advies is de IQ bepaling verplicht. Het onderzoeksrapport wordt als bijlage via OSO meegezonden. In de Ommelanden verzorgt het VO de test. In de stad Groningen wordt de test uitgevoerd door de PO-scholen²¹.
5. Indien aanwezig en relevant kunnen IQ gegevens voor de overige leerlingen die overgaan naar het VO via OSO worden aangeleverd.
6. Relevante verslagen van diagnostiek²² en begeleiding/behandeling (zoals bijv. dyslexie, dyscalculie, IQ of andere onderzoeksverslagen) worden door de school als bijlage via OSO verzonden.
7. Overige, door het PO te beoordelen, relevante informatie²³ als bijlage (indien aanwezig). Indien de leerling in het PO ondersteuning heeft ontvangen die in een OPP, handelingsplan of eigen leerlijn is beschreven, wordt deze via OSO meegezonden als bijlage.

¹⁶ T.b.v. de toelaatbaarheidsverklaring sbo/so/vso is in de bijlage opgenomen welke eisen er aan het dossier worden gesteld.

¹⁷ Er wordt vanuit gegaan dat de scholen zorgvuldig afwegen waar in de overdracht toestemming voor nodig is van ouders, waarbij zij minimaal voldoen aan de vigerende privacywetgeving (AVG).

¹⁸ Het advies over de onderwijssoort is bindend voor toelating en plaatsing op een VO-school (vestiging). Als het in het belang van de leerling is, kan een dubbel advies gegeven worden (bv havo/vwo). In dat geval heeft de VO-school de (wettelijke) ruimte om te bepalen op welk niveau de leerling geplaatst wordt.

¹⁹ Er wordt een integrale onderbouwing aangeleverd voor bespreek- & disharmonische profielen, fysiek/medische problematiek en leerlingen die vanuit de Plaatsingswijzer op basis van de signaleringslijsten binnen de criteria vallen voor PrO of ondersteuning op leerrendement (voormalig LWOO).

²⁰ Zie de website van de Plaatsingswijzer voor de meest actuele versie: <http://plaatsingswijzer.nl>

²¹ Binnen de subregio gemeente Groningen is hiervoor een vergoedingsregeling tussen PO en VO vastgesteld.

²² Het ontbreken van onderzoeksverslagen/diagnosebrieven kan erin het VO toe leiden dat een leerling niet de faciliteiten ontvangt waar hij/zij recht op heeft hebben.

²³ Bij voorkeur ontvangt de VO-school een uitdraai van het LVS vanaf groep 3 met daarin de niet-methode gebonden toetsen (met nummer, DL/DLE/LR/LA).

4. Procedure in geval van bijzonderheden ²⁴

1. Het advies van PO is bindend, het VO heeft vervolgens zorgplicht. Onderdeel van de zorgplicht is dat het VO binnen zes (+ vier) weken onderzoek doet naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling (onderzoeksplicht) . Deze verlenging met 4 weken is toegestaan, bijv. wanneer er t.b.v. het onderzoek nadere gegevens door ouders moeten worden aangeleverd, mits dit schriftelijk wordt medegedeeld aan ouders.
2. Als dit onderzoek oplevert dat de school niet kan voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling (gerelateerd aan het eigen schoolondersteuningsprofiel), dan is het zaak het gesprek aan te gaan met de betrokken basisschool én de ouders van de leerling. Het is aan te bevelen de onderzoeksresultaten goed te betrekken in dit gesprek.
Daarnaast kan het zijn dat het PO als onderwijssoort vmbo heeft geadviseerd, maar dat het VO op basis van het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte tot de conclusie komt dat het een leerling is die in aanmerking komt voor het VSO. Het advies is dan op onderwijssoort wel bindend (nl. vmbo), echter de setting is binnen het VSO.
3. Indien de leerling niet geplaatst kan worden neemt de VO-school binnen tien werkdagen het initiatief tot een Meer Partijen Overleg (MPO). Het MPO betreft een overleg over het pedagogisch-didactisch niveau en/of het sociaal-emotioneel functioneren van de leerling. Bij dit overleg zijn in ieder geval betrokken:
 - de school in het VO waar de leerling is aangemeld;
 - scholen in het VO (inclusief evt. VSO) waar de leerling voor in aanmerking komt volgens de school waar de leerling is aangemeld;
 - de school van herkomst;
 - indien gewenst een onafhankelijke deskundige (ECT'er) vanuit het samenwerkingsverband VO;
 - er wordt sterk aanbevolen de ouder in het MPO te horen.
 Het MPO heeft als doel dat een gezamenlijk besluit wordt genomen over het schooltype waarvoor de leerling in aanmerking komt. Het uiteindelijke besluit vanuit het MPO wordt als bindend advies aan de ouder voorgelegd. Met het bindend advies kan de ouder de leerling daarna aanmelden bij een school binnen het samenwerkingsverband, passend bij het advies.
De VO-school screent of de ouder aanmeldt bij een onderwijssoort in het VO die overeenkomt met het advies van het PO. De VO-school neemt contact op met de ouder indien het advies PO voor de onderwijssoort afwijkt van de aanmelding. Het lager plaatsen van een leerling kan alleen op verzoek van ouders en leerling. Dit dient door de PO-school te worden onderbouwd.

5. Aanvullende toelatingsvoorwaarden

1. Maximum aantal leerlingen en identiteit

Er zijn meerdere VO-scholen die aanpassingen in de procedure tot toelating en plaatsing hanteren i.v.m. een maximum aan het aantal te plaatsen leerlingen en/of de identiteit van de school. De betreffende school geeft dit zelf expliciet aan in de toelatingsvoorwaarden die door de school zelf worden geformuleerd in het schooleigen toelatingsbeleid (binnen de kaders van dit generieke beleid). Als het maximum aantal leerlingen (voor een afdeling) niet wordt bereikt, wordt er (in die afdeling) niet geloot.

2. Leerlingen met beperkingen

De VO-scholen beschrijven in hun ondersteuningsprofiel de criteria om leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte wel of niet toe te laten. Zie het onderdeel 'zorgplicht'.

²⁴ Er is per SWV een meldpunt om een signaal af te geven in die situaties waarin partijen zich niet aan de afspraken houden in het vastgelegde toelatingsbeleid en ze er samen niet uitkomen. Hierbij nemen in *eerste instantie de scholen onderling contact op* om de kwestie te bespreken. Biedt dit geen oplossing, dan is voor het PO in de Stad Biény Bolt (B.Bolt@po2001.nl) beschikbaar, en voor PO Ommelanden zijn dit de coördinatoren per deelverband: Luuk Hoff voor Westerkwartier en Noordenveld (l.hoff@po2001.nl), Simone Doolaard voor Noord (s.doolaard@po2001.nl) en Ramona van der Velde voor Zuid-Oost (r.vandervelde@po2001.nl). Voor het VO in de Stad is dit Erik de Graaf (e.de.graaf@swv-vo2001.nl). Voor het VO in de Ommelanden is dit Zwanet Oosterhof (z.oosterhof@passendonderwijsgroningen.nl). Deze contactpersonen vervullen de rol van intermediair.

6. Procedure niet samenwerkende ouder

Indien de ouder naar mening van de PO en/of VO-school, na pogingen tot overleg, aantoonbaar niet samenwerkt in het proces tot toelating en plaatsing gaat de school over tot een melding bij de afdeling leerplicht van de woongemeente van de leerling.

7. Procedure m.b.t. loten

Als er meer aanmeldingen zijn dan beschikbare plaatsen, komt het voor dat scholen moeten loten als het gaat om de toelating en plaatsing van leerlingen.

1. Uiterlijk 15 november hebben scholen de procedures rondom aanmelding op de site staan. Daarin staat o.a. vermeld wat de maximum capaciteit is en hoe er in voorkomend geval wordt omgegaan met loten.
NB: het staat besturen vrij om binnen de wettelijke kaders zelf aanvullend beleid te bepalen, de hier beschreven procedure is generiek.
2. In het aanmeldformulier van de VO-school geeft de ouder naar waarheid de volgorde van voorkeuren (er kan slechts éénmaal een 1ste keus worden aangegeven) aan. In het aanmeldformulier is het advies van de basisschool opgenomen.
3. Schoolbesturen formuleren hun eigen voorrangsregeling m.b.t. de loting (voorbeelden hiervan zijn broertje/zusje, school van herkomst/kinderen van personeel). Loten is een integraal onderdeel van het toelatingsbeleid van de school.
4. De scholen investeren tijdig in vooronderzoek bij de aangemelde leerlingen. Het vooronderzoek (voor de leerlingen die de school als 1ste keuze hebben opgegeven kan dit middels het aangeleverde overdrachtsdossier via OSO en zoveel mogelijk via 'warme overdracht') leidt tot een screening op toelaatbaarheid.²⁵
5. Scholen streven ernaar de screening uiterlijk 9 april af te ronden.
NB: De leerling loot mee met het aanmeldformulier, dus ook als de relevante informatie van de PO-school nog niet is ontvangen²⁶.
6. Er wordt op 9 april, vlak voor de eerste loting, een lijst beschikbaar gesteld van VO-scholen in de gemeente Groningen die nog beschikbare plaatsen hebben. Dit houden we binnen het samenwerkingsverband VO centraal bij. De beschikbare plaatsen in de verschillende onderwijssoorten worden uiterlijk 8 april aangeleverd bij het SWV VO Groningen Stad. De scholen in de regio Stad worden hiertoe in de week voorafgaand aan de loting op bevraagd.
7. Loten geschiedt in de eerste lotingsronde - indien nodig - getrapt met de verschillende voorkeuren apart.
8. Indien voor de loting duidelijk is dat de leerling op grond van het vooronderzoek niet toelaatbaar is tot de onderwijssoort waarvoor de aanmelding is gedaan, dan doet de leerling niet mee in de loting. De school neemt hierover contact op met de ouders. Ouders dienen dan de leerling aan te melden bij een andere school of voor een andere onderwijssoort binnen dezelfde school.
9. Op 10 april 2025 wordt er geloot. De loting vindt plaats door een notaris. De scholen zijn vrij in hun keuze van een notaris. Alle scholen, ieder voor zich, publiceren de uitslag van de loting op de site van de school op 10 april tussen 16.00 en 18.00 uur! (niet eerder en niet later). Er wordt niet

²⁵ Indien er voorafgaand aan de loting geen vooronderzoek bij de leerling heeft plaatsgevonden, bestaat het risico voor de leerling dat de leerling niet toelaatbaar is op grond van de criteria. De leerling is dan aangewezen op een nieuwe aanmelding bij een andere school of aanmelding bij dezelfde school maar dan voor een andere onderwijssoort. Voorwaarde is dat er plaatsen beschikbaar zijn.

²⁶ Indien uit de relevante informatie van de basisschool blijkt dat de leerling niet aan de eisen voldoet, dan kan de leerling alsnog niet worden toegelaten.

eerder met ouders hierover gecommuniceerd. De wijze van publiceren: in- en uitgelote leerlingen met lotingsnummers, zonder namen.

10. Indien een leerling voor de 1ste keuze is uitgeloot, kan de ouder via mail aangeven dat ze hun 2de keus willen doorzetten. Voorwaarde is dat er plaatsen op de school beschikbaar zijn.
11. De tweede uiterlijke datum van aanmelding voor het geval de leerling is uitgeloot is 18 april. Met deze groep wordt - indien nodig - op 24 april geloot. Leerlingen die dan opnieuw worden uitgeloot worden door de desbetreffende school ondersteund bij het vinden van een andere passende plek. Er wordt door het samenwerkingsverband de dag voor de 2de lotingsdatum, na uitvraag bij de scholen/besturen in de week ervoor, een geactualiseerde 2de lijst met beschikbare plaatsen rondgestuurd.
12. Bij leerlingen die voor hun eerste keuze zijn uitgeloot, dient het PO het overdrachtdossier voor de nieuwe VO-school gereed te zetten in OSO. Dit kan door de instellingscode ²⁷ (voorheen BRIN) van de nieuwe VO-school toe te voegen.

Door de besturen van de reguliere VO-scholen in de stad Groningen is een loket voor Moeilijk Plaatsbare Leerlingen (MPL) ingericht. Met de instelling van het loket beogen de besturen dat:

1. het dekkend aanbod binnen het SWV VO gerealiseerd blijft;
2. de plaatsing van alle leerlingen op het juiste niveau per aanvang schooljaar is gegarandeerd;
3. er inzicht en overzicht is t.a.v. tussentijdse plaatsingen;
4. alle leerlingen vóór de zomervakantie weten op welke locatie ze bij aanvang van het schooljaar onderwijs volgen;
5. per individuele leerling voor de zomervakantie op de nieuwe locatie een intakegesprek heeft plaatsgevonden.

²⁷ Een actuele lijst van instellingscodes is te vinden op: https://www.duo.nl/open_onderwijsdata/databestanden/vo/

8. Bijlage begrippenlijst

Aanmelding, advies, toelating en plaatsing

Deze begrippen worden snel met elkaar verward. Derhalve hieronder nog een korte beschrijving.

Aanmelding bij VO

De leerling wordt door de ouder aangemeld voor toelating en plaatsing bij een schoolbestuur. Aanmelding wordt als volgt gedefinieerd: aan de VO-school is een ingevuld en door ouder ondertekend aanmeldformulier aangeboden²⁸. De ouder is verantwoordelijk voor de aanmelding.

Advies Primair Onderwijs

Het door de school voor Primair Onderwijs geformuleerde advies, zo goed mogelijk passend en onderbouwd met de informatie in het overdrachtdossier (met daarin opgenomen de Plaatsingswijzer). Het advies betreft de schoolsoort in het VO waarin de leerling zou moeten worden geplaatst. Het Primair Onderwijs is verantwoordelijk voor het advies.

Toelaatbaar op een VO-school

De leerling wordt door een VO-schoolbestuur toelaatbaar verklaard als het onderzoek heeft uitgewezen dat de leerling voldoet aan de wettelijke eisen en het schoolbestuurlijk beleid. Toelaatbaar wil niet zeggen dat de leerling wordt toegelaten en geplaatst. Dit is afhankelijk van een eventuele loting op de school of schoolsoort waarvoor de plaatsing is gevraagd. Het VO is verantwoordelijk voor de toelaatbaarheid.

Plaatsing VO

De leerling wordt op een school c.q. vestiging van een school en in een onderwijssoort / niveau geplaatst. De plaatsing is afhankelijk van schoolbestuurlijk beleid. Het VO is verantwoordelijk voor de plaatsing. Plaatsing van de leerling betekent tevens dat een VO-schoolbestuur de leerling inschrijft voor het aanstaande schooljaar.

Advies in het PO

De uitvoering van het geven van een advies ligt bij het PO. M.b.t. de procedures is dit in samenspraak met het VO. Het PO is verantwoordelijk voor het advies. Het advies staat geformuleerd in het overdrachtdossier dat door het PO wordt aangeleverd. Het instrument 'Plaatsingswijzer' is een goed hulpmiddel voor - en integraal onderdeel van - het overdrachtdossier. Het PO vult het instrument in en gebruikt de uitkomst voor de onderbouwing van het advies. De ingevulde Plaatsingswijzer wordt toegevoegd als onderdeel van de digitale dossieroverdracht via OSO.

De status van het advies

In het toelatingsbeleid staat omschreven dat het advies valt onder verantwoordelijkheid van het PO. Het advies is gebaseerd op het in het PO getoonde didactisch niveau van de leerlingen en de interpretatie van het sociaal emotioneel functioneren en is bindend voor het VO. Samen maakt dit een door het PO gegeven advies over het te verwachten toelatingsniveau in het VO.

Het advies wordt verwoord in het overdrachtdossier dat door het PO aan de ouder ter inzage wordt aangeboden. De PO-school zet vervolgens het dossier gereed voor de VO-school waar door de ouder toelating - middels een aanmeldingsformulier - voor wordt gevraagd.

Bezwaar

Bezwaar (klacht) omtrent het advies wordt via de wettelijke procedures geregeld van het PO (WPO en klachtenregeling). Bezwaar omtrent de toelating en plaatsing wordt via de wettelijke procedures geregeld van het VO (WVO 2020 en de Awb).

Compenserende factoren

Bij de compenserende factoren valt te denken aan vrijwaring van intrapsychische problematiek, sterke sociale vaardigheden, sterke executieve functies (inhibitie, flexibiliteit en emotieregulatie, taakinitiatie, werkgeheugen, planning en organisatie), motivatie, een ondersteunende thuissituatie en intelligentie.

²⁸ Uit jurisprudentie blijkt dat een e-mail ook kan volstaan als aanmelding. In deze mail moet dan wel duidelijk aan de orde zijn dat het gaat om een aanmelding.

Overstapservice Onderwijs

OSO is een door de sectorraden ontwikkelde service waardoor de meeste leerlingadministratiesoftware in het primair en voortgezet onderwijs overstapdossiers kunnen uitwisselen. Softwareleveranciers van de systemen hebben hiervoor een overeenkomst gesloten met OSO en conform afgesproken standaarden, privacy en veiligheidseisen hun programma's voorzien van extra OSO functionaliteiten. Hierdoor kunnen gecertificeerde scholen overstapdossiers via een beveiligde verbinding digitaal overdragen.

Plaatsingswijzer

Het instrument 'Plaatsingswijzer' is een hulpmiddel en is integraal onderdeel van het overdrachtdossier. Het PO vult het instrument in en gebruikt de uitkomst voor de onderbouwing van het advies. Het instrument wordt voor een leerling ingevuld a.d.h.v. de behaalde vaardigheidsscores in groep 6, 7 en 8 zoals geregistreerd in het leerlingvolgsysteem van de PO-school. Deze scores worden omgezet naar onderwijssoorten in het VO.

Toelatingsbeleid van de school

Elke VO-school stelt jaarlijks het toelatingsbeleid vast en publiceert dit in ieder geval voor 15 oktober op de website. In het toelatingsbeleid staat binnen de kaders van de gezamenlijke afspraken tussen PO en VO o.a.:

1. het schooleigen beleid met daarin in ieder geval het maximaal aantal plaatsbare leerlingen, in voorkomend geval zo mogelijk per onderwijssoort;
2. de schooleigen procedure;
3. de samenstelling van de toelatingscommissie;
4. de contactpersoon van de toelatingscommissie + contactmogelijkheden;
5. in voorkomend geval de lotingsprocedure;
6. dat de ouder binnen vijf werkdagen de schriftelijke bevestiging ontvangt dat de aanmelding in goede orde is ontvangen. De VO-school geeft in de brief van ontvangstbevestiging ook inzicht m.b.t. de stappen die leiden tot toelating en plaatsing.

Zorgplicht

Zorgplicht betreft alleen de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Voor leerlingen die geen extra ondersteuning nodig hebben hoeft men niets af te spreken en zijn de algemeen geldende criteria van toelating van toepassing. Binnen het samenwerkingsverband moeten sluitende afspraken bestaan over een passend aanbod voor alle leerlingen. Binnen Passend Onderwijs is geregeld dat, indien een bevoegd gezag besluit een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte geen passende ondersteuning te kunnen bieden, dit bevoegd gezag de plicht (zorgplicht) heeft ervoor zorg te dragen dat de leerling bij een ander bevoegd gezag, binnen of buiten het samenwerkingsverband waarbij het is aangesloten, een passende plaats krijgt. Ondersteuning is nodig als de leerling zonder die extra ondersteuning niet het niveau zal halen dat binnen de desbetreffende vorm van onderwijs mag worden verwacht.

Weigeren van leerlingen

Het bevoegd gezag van een VO-school beslist over de toelating van leerlingen. Een bevoegd gezag stelt daartoe toelatingsbeleid vast en past dit consequent toe. Een bevoegd gezag mag een leerling weigeren om de volgende redenen:

1. **Denominatie.** Als ouders weigeren te verklaren dat zij de grondslag van het onderwijs zullen respecteren/onderschrijven, behoudens de afstandsbepaling zoals vastgelegd in art. 3 WVO 2020: indien binnen redelijke afstand van de woning van de leerling niet de gelegenheid bestaat tot het volgen van het onderwijs aan een openbare school, mag aan deze leerling de toegang tot een gelijksoortige, uit de openbare kas bekostigde bijzondere school niet worden geweigerd op grond van levensbeschouwing, tenzij de school uitsluitend bestemd is voor interne (leerling in een internaat) leerlingen. Er is in dit geval geen zorgplicht.
2. **Plaatsruimte.** De begrenzing van het maximaal aantal leerlingen op een vestiging. Indien er wordt geloot i.v.m. plaatsruimte dan is er geen sprake van zorgplicht voor de leerlingen die niet zijn ingeloot. Qua volgorde vindt eerst de loting plaats en geldt voor de leerlingen die zijn ingeloot dat die of geplaatst worden of dat het bevoegd gezag een andere, beter passende school zoekt. Er is in dit geval wettelijk geen zorgplicht, maar de school van 1^e keuze waar de leerling wordt uitgeloot biedt bemiddeling aan bij de ouder voor het aanmelden bij een andere school. Overigens is zorgplicht een bestuurlijke plicht en geen geïsoleerde plicht van een locatie.

3. Het niveau van de leerling is niet toereikend voor dat wat het schoolbestuur te bieden heeft volgens het inrichtingsbesluit. Volgens de wet moeten scholen voor voortgezet onderwijs leerlingen toelaten voor wie de directeur van de basisschool in zijn advies aangeeft dat de leerling voortgezet onderwijs kan volgen *of* indien de leerling 14 jaar is geworden. In dat laatste geval is dus geen basisschooladvies vereist. Scholen die mavo, havo en vwo aanbieden mogen aanvullende toelatingsvoorwaarden stellen, *tenzij* deze scholen een eerste gemeenschappelijk leerjaar hebben met een school voor vmbo. Dus alleen scholen die mavo en hoger aanbieden zonder vmbo, mogen aanvullende toelatingsvoorwaarden stellen. De aanvullende toelatingsvoorwaarde is de bepaling dat scholen *mogen* onderzoeken of een leerling in principe geschikt is voor het volgen van onderwijs.
4. Geen passende ondersteuning kunnen bieden. In dat geval is er wel sprake van zorgplicht.

Het overdrachtdossier t.b.v. een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor SBO/SO/VSO

In artikel 30 lid 2 van de WVO en artikel 42 lid 2 van de WPO staat dat het SWV beslist op aanvraag van het bevoegd gezag of de leerling toelaatbaar is tot het SBO/SO/VSO. De aanvraag gaat vergezeld van een op de desbetreffende leerling betrekking hebbend overdrachtdossier als bedoeld in artikel 42 van de WPO en artikel 43 WEC en de op schrift gestelde zienswijze van de ouders. Indien het SWV heeft bepaald dat de leerling toelaatbaar is tot het SBO/SO/VSO, beslist het bevoegd gezag van de school voor SBO/SO/VSO na overleg met de ouders van de leerling over de toelating van de leerling. De SBO/SO/VSO school vraagt van de school van herkomst een dergelijk rapport of dossier en voert hiertoe een eigen administratie. In de overstap van po/s(b)o naar vso levert de basisschool in de TLV module van Indigo de aanmeldgegevens incl. onderbouwing vanuit de rol van eerste deskundige. Het po/s(b)o is uitdrukkelijk school van herkomst en geen verwijzende school. De TLV aanvraag kan nl. alleen door het vso geschieden bij het VO samenwerkingsverband.

Bij de overdracht worden minimaal de volgende gegevens in Indigo overgedragen²⁹:

Het leerlingdossier bestaat uit twee componenten:

- A. leerlingadministratie ten behoeve van de NAW-gegevens:
 - o gegevens over in- en uitschrijving;
 - o gegevens over afwezigheid;
 - o adresgegevens;
 - o gegevens die nodig zijn om te berekenen hoeveel geld de school krijgt;
- B. inhoudelijk gedeelte, gericht op onderwijskundige aspecten en begeleidingsaspecten bestaande uit:
 - a. Het advies met betrekking tot niveau en schoolsoort. Het advies wordt integraal onderbouwd middels een beschrijving van de ondersteuningsbehoefte en hoe deze ingevuld dient te worden door de ontvangende school.
 - b. Rapporten/uitslagen van (toets)resultaten vanuit het LOVS (min. afgelopen drie leerjaren).
 - c. Een lijst m.b.t. de sociaal-emotionele ontwikkeling vanuit het schooleigen LOVS.
 - d. De leerrendementen.
 - e. Informatie over de betrokkenheid (contactgegevens/inzet) van ketenpartners (o.a. jeugdhulp).
 - f. Relevante verslagen van gesprekken met ouders en afspraken die over de leerling zijn gemaakt. Deze informatie is bedoeld voor de onderwijskundige en algemene begeleiding van de leerling.
 - g. Overige, door de verwijzende school te beoordelen, relevante informatie als bijlage (indien aanwezig).

²⁹ De beoogde school kan geen verdere verplichtingen stellen ten aanzien van aanvullende dossiergegevens bij de toelating van een leerling. De wet bepaalt dat de school het moet doen met de beschikbaar gestelde informatie.